

חיסונים ושימוש בחיתולי בד

מאת: תפארת ברנז

אוקיי, אז התכנסנו לדבר על טיפול בחיתולי בד בכל הנוגע לחיסונים. אם אינכם מחסנים, הקובץ הזה לא רלוונטי אליכם, הוא מיועד לתת מידע להורים מחתלים בבד שכן בחרו לחסן.

בפתח הדברים ראוי להבהיר שני עניינים:

1. נושא החיסונים "בעד" או "נגד", הוא לא נושא לדיון בקבוצה. איש איש באמונתו יחיה וינהג כטוב בעיניו עבור משפחתו וילדיו.
2. שנית, מחברת הקובץ היא אומנם רופאה אך התוכן האמור אינו מהווה תחליף לייעוץ רפואי ו/או מקצועי וכל מטרתו לספק מידע ובשום מקרה אינו בגדר המלצה רפואית או עצה רפואית ו/או חוות דעת רפואית מקצועית. התוכן האמור נכתב מנקודת מבט אישית של הכותבת על סמך הידע והניסיון שלה ונועד להרחבת הידע האישי של החברים בקבוצה ואין לראות בו תחליף להתייעצות עם רופא.

הדבר הראשון שצריך לדעת הוא שרוב החיסונים שמקבלים בילדות הם חיסונים שמורכבים או מוירוס מומת, או מחלק של חיידק או וירוס. איך זה עובד? לאחר קבלת החיסון (בזריקה) - הגוף מזהה בדם חלקיקים שהם זרים לו, ומייצר תגובה אימונית (חיסונית) ראשונית. בעצם הגוף לא יודע שהוא מייצר תגובה חיסונית לוירוס מומת שלא יכול לגרום למחלה - וככה אם הילד ייחשף למחלה האמיתית בעתיד, הגוף כבר יכיר את הנגיף ויוכל מהר מאוד לייצר תגובה חיסונית משנית (חזקה ומהירה) שתחסל את הנגיף לפני שהגוף יחלה במחלה.

יש שני חיסונים שמורכבים מוירוס חי מוחלש - פוליו psv, ורוטה. חיסון חי מוחלש כשמו כן הוא - לקחו וירוס, החלישו אותו (בלי להרוג אותו) ושמו אותו בחיסון. זה אולי נשמע מפחיד להכניס בכוונה וירוס חי לגוף, במיוחד לתינוק קטן - אבל אנחנו נחשפים כל הזמן למיני מחלות והגוף שלנו יודע להתמודד איתן. בשביל זה יש לנו מערכת חיסון. הסביבה שלנו אינה סטרילית, ולא אמורה להיות כך - יש עבודות שמראות שתינוקות שגדלים בסביבה סטרילית מידי מתחילים לפתח אלרגיות ומחלות אוטו-אימוניות מרוב שמערכת החיסון לא מתורגלת להתמודד עם העולם... אבל זה לדיון אחר.

בכל אופן, בחיסון, הנגיף המוחלש ניתן באופן שבו האדם עלול להידבק באופן טבעי - שזה דרך הפה. כאמור, הוירוס הוא מוחלש ולא מומת, ולכן עלול לגרום מעט תופעות לוואי, אבל לא למחלה האמיתית (פוליו לדוגמה עלולה לגרום לשיתוק ולמוות). בגלל שהחיסון ניתן דרך הפה הוא עובר במערכת העיכול ומופרש בצואה. החיסון המומת נגד פוליו שניתן בזריקה בגיל יותר צעיר גורם לתגובה חיסונית בדם. בגלל שהחשיפה הטבעית לפוליו היא בעצם דרך הפה ומערכת העיכול, ילד שמחוסן בחיסון המומת לא מוגן ויכול כתוצאה מחשיפה למחלה האמיתית להיות נשא של המחלה בתוך מערכת העיכול שלו - וכך לסכן את מי שלא מחוסן בסביבתו (מי שצעיר מידי ועדיין לא חוסן, אנשים עם דיכוי חיסוני). לכן, חשוב שתהיה חסינות מלאה, גם במערכת העיכול (ולכן ניתן החיסון המוחלש בטיפות), במיוחד למי שיש כאלה שלא מחוסנים בסביבתו/ה.

קצת סדר עם כמה עובדות לגבי חיסון פוליו חי מוחלש:

1. חיסון פוליו חי מוחלש אינו חיסון חדש
2. כאמור, החיסון הוא מוחלש, ולא מומת, לכן כשהוא יוצא בקקי הוא יכול להדביק אנשים באוכלוסייה שלא מחוסנים בוירוס מוחלש ובכך להגן עליהם מפני הוירוס האמיתי.
3. לפי הוראות משרד הבריאות מומלץ לחסן בחיסון החי מוחלש גם ילדים שיש להם אח/ות קטנה/ה שלא קיבלה/ה עדיין את החיסון המומת (ולכן לא מחוסן עדיין) - זה לא מסכן את התינוק הלא מחוסן, רק צריך לשטוף ידיים היטב לאחר החלפת חיתול.
4. אם יש בסביבה הקרובה מישהו עם דיכוי חיסוני בשל מחלה או טיפול כימותרפי - מומלץ שאותו אדם לא יחליף חיתולים לתינוק שקיבל לאחרונה חיסון מוחלש, אבל אין מניעה שיגע/ישחק איתו.

כמה דברים בעניין חיסון רוטה:

רוטה-וירוס זה נגיף שגורם למחלת שלשולים והקאות קשה. הוא מסוכן לתינוקות בגלל שאם הם נדבקים בו הם בדרך כלל חולים במחלה יותר קשה (יחסית לנו המבוגרים) ויכולים בקלות להתייבש ולהזדקק לאשפוז ממושך. לכן המציאו חיסון מוחלש שבדרך כלל גורם למחלה קלה יותר וע"י כך מגן מפני הוירוס החזק. למבוגרים, אפילו הוירוס החזק לא מסוכן (מחלת שלשולים לא נעימה, אבל לא מסוכנת), קל וחומר הוירוס המוחלש. מומלץ לשטוף ידיים היטב לאחר החלפת חיתול כי קל מאוד להדבק, ולא כיף לשלשל את נשמתך, גם בתור מבוגר.

עכשיו סוף סוף הגענו לעניין החיתולים:

על סמך הידע שלי והיוועצות עם רופאים נוספים, אני החלטתי להשאר בתקופת החיסונים עם חיתולי הבד, ללא שום הרתחה ו/או טיפול מיוחד. זה לא חס וחלילה מסכן את הקטנים שלנו או אף אחד מסביב. צריך להקפיד על הגיינה טובה - לשטוף ידיים טוב אחרי החלפת חיתול עם מים וסבון לשפשף למשך 20 שניות (אגב, מומלץ לשטוף ידיים טוב גם בלי קשר לחיסונים), וצריך לשמור על שגרת כביסה טובה כדי שהחיתולים באמת יתנקו כמו שצריך (לשם כך הגענו לקבוצה הזאת, לא?). בנוסף, אם יש מישהו בסביבה שמדוכא חיסונית (טיפולים כימותרפיים או מחלה במערכת החיסון), אז מומלץ שלא יחליף לתינוק חיתול ולא יתעסק עם החיתולים במשך השבועות לאחר החיסון. אין מניעה שימשיכו לשחק עם הילד או להיות בסביבתו.

חתלו בבד ותהנו!